Quelle: http://manuscripta.at/?ID=26421
Copyright: Admont, Benediktinerstift

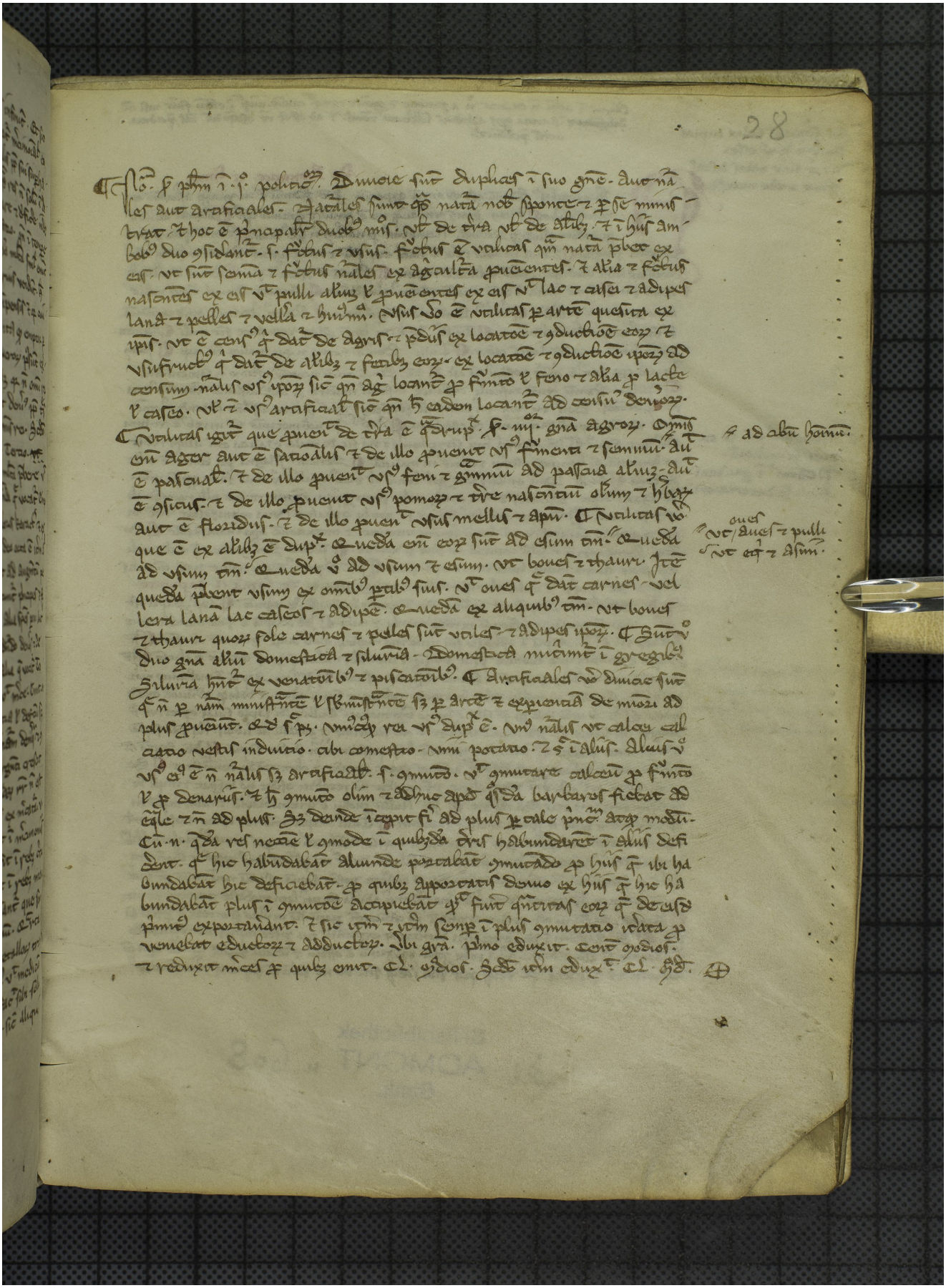

28

¶ Illo. f. pfm i. j. poliro. Omnia sunt duplicia i suo gne. aliqua nalia aut artificialia. ¶ Naturalia sunt que natura nobis sponte et per se ministrat. et hoc est principaliter duobus modis. ut de terra ut de aliis. et in his ambobus duo considerant. s. fetus et usus. fetus et naturalia que natura placet ex eis. ut sunt semina et fetus nalis ex aggregata procentes. et alia et fetus nascentes ex eis ut pulli aliis et procentes ex eis ut lac et caseus et adipes lanae et pelles et vella et huiusmodi. Usus vero est naturalis per arte quesita ex ipsis. ut est census qui datur de agris et predis ex locatione et conductione eorum et usufructus qui datur de aliis et feudis eorum. ex locatione et conductione ipsorum ad censum nalis ut ipsorum sicut qui agros locant per fructum et feno et alia per lacte et casseo. ut et ut artificiat sicut qui hortum cadem locant ad consui denorum. ¶ Naturalis igitur que procedit de terra est quadruplex. f. mi. gna agrorum. Omnis enim ager aut est satualis et de illo procedit ut frumenta et seminum. aut est pascualis. et de illo procedit ut feni et gramina ad pascua aliis. aut est silvestris. et de illo procedit ut pomorum et fructus nascentium olim et hiemis aut est floridus. et de illo procedit usus mellis et apum. ¶ Naturalis vero que est ex aliis est duplex. Quedam enim eorum sunt ad esum tantum. Quedam ad usum tantum. Quedam vero ad usum et esum. ut boves et thauri. Istae quedam procedunt usum ex omnibus predictis. ut oves quae dant carnes vel lana lac caseos et adipes. Quedam ex aliquibus tantum. ut boves et thauri quorum solae carnes et pelles sunt vales et adipes ipsorum. ¶ Sunt vero duo gna aliu domesticum et silvestre. Domesticum maxime in gregibus. Silvestre hinc ex venatoribus et piscatoribus. ¶ Artificialis vero dicitur sunt quae non per naturam ministrantur vel superministrantur sed per arte et experientia de modo ad plus procedunt. Et est p. omnium rerum ut duplex est. Ut nalis ut calor calcatio vestis inductio. abi comestio. nam potatio. et est i alius. Alius vero est ut est non nalis sed artificialis. s. gmuio. ut gmutare calcem per fortum vel per denarius. et hic gmuio olim et adhuc apud quosdam barbaros fiebat ad equos et non ad plus. Sed dande i exque fi. ad plus per calc pnm. atque modicum. n. quia res nocte vel gmode i quibusdam locis habundaret i alius deficiebat. et hic habundabat alium de preciabat gmuiando per hunc et ubi habundabat hic deficiebat. per quibus apportatus domo ex hunc et hic habundabat plus i gmuiode acquirebat qui fiunt gnerias eorum et de usu primi exportandant. et sic rem et rem semper i plus gmutando relata per venebat eductorum et adductorum. Ubi gra. primo eduxit. cent quodios. et reduxit mices et quibus emit. cl. quodios. Sed rem eduxit. cl. hd.

ad abu homi.

ut oves et pulli ut eq et asini.